

คำนำ

บทความวิจัยที่ปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับนี้ เป็นผลงานของอาจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ได้ทำการศึกษาประเด็นปัญหา และกรณีศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทของผู้นำ และกระบวนการกำหนดนโยบายแห่งชาติ ด้านการเมือง การพัฒนา และนโยบายต่างประเทศ เพื่อนำเสนอในการสัมมนาทางวิชาการประจำปี เรื่อง “ปัญหาผู้นำกับกระบวนการกำหนดนโยบายแห่งชาติ” ซึ่งจัดขึ้นที่ห้องประชุม ตึกอเนกประสงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2533

การศึกษาการกำหนดนโยบายของรัฐในประเทศต่าง ๆ ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องศึกษาถึงบทบาทของผู้นำทางการเมือง โครงสร้างของกระบวนการกำหนดนโยบาย ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ตลอดจนผลลัพธ์ของนโยบายว่าสัมฤทธิ์ผลประการใด บทความวิจัย 6 บทความที่นำเสนอในการสัมมนาครั้งนี้อาจแยกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ว่าด้วย ปัญหาผู้นำกับการกำหนดนโยบายแห่งชาติ ประกอบด้วย การวิจัยเรื่อง โครงสร้างในการกำหนดนโยบายและปัญหาผู้นำในประเทศด้อยพัฒนา โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัชรีย์ สิโรต การวิจัยเรื่อง ลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ และการเมืองไทย โดย รองศาสตราจารย์ วิสุทธิ์ โพธิ์แท่น การวิจัยเรื่อง นโยบายแห่งชาติและผู้นำทางการเมืองของไทย โดย ศาสตราจารย์ ดร. ลิขิต ธีรเวคิน และการวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำในการกำหนดนโยบายต่างประเทศ โดย รองศาสตราจารย์ ดร. สุรัชย์ ศิริไกร

กลุ่มที่ 2 ว่าด้วย การศึกษานโยบายด้านการพัฒนา ประกอบด้วย การวิจัยเรื่อง องค์การพัฒนาเอกชนกับนโยบายพัฒนาชนบท โดย ดร. จีรวรรณ เดชานิพนธ์ และการวิจัยเรื่อง อุดมการณ์พัฒนากับการสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทย โดย ดร. สายทิพย์ สุกติพันธ์

การวิจัยเพื่อนำเสนอผลงานในการสัมมนาทางวิชาการครั้งนี้ ได้รับความสนับสนุนด้านทุนวิจัยจากสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมูลนิธิเอเชียได้สนับสนุนให้การจัดสัมมนาสามารถเป็นไปได้ คณะรัฐศาสตร์ใคร่ขอแสดงความขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่านที่กรุณาให้ความคิดเห็นและคำวิจารณ์ที่ล้วนเป็นประโยชน์ยิ่ง คือ พันเอก วินัย สมพงษ์ ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ รองศาสตราจารย์ ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร นายแพทย์ สมชัย ศิริกนกวิไล และคุณราณี หัสสร้างซี่

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นรนิติ เศรษฐบุตร รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ ดร. เสกสรรค์ ประเสริฐกุล อาจารย์ โสภารัตน์ สารวงษ์ คุณวราภรณ์ ผ่องสุวรรณ คุณสมชัย วงศ์ประเสริฐสุข และคุณปรารภนา ทวีพย์สงค์ ซึ่งการวิจัยและการสัมมนาทางวิชาการครั้งนี้คงไม่อาจเป็นไปได้ หากไม่ได้รับความช่วยเหลือจากท่านเหล่านี้

สายทิพย์ สุกติพันธ์

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

BLANK PAGE IN ORIGINAL

เจ้าพนักงานหอสมุด